

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Trondheim, 29.05.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/1238

Saksbehandler:
Johan Danielsen

Avgjørelse i klagesak - klage over tillatelse til utsetting av lutzgran i Vikna kommune

Miljødirektoratet opprettholder Fylkesmannen i Nord-Trøndelags vedtak av 02.10.2015 om å gi Lars Kirkeby-Garstad tillatelse til utsetting av lutzgran i Vikna kommune. Miljødirektoratet kommer i likhet med fylkesmannen, til at utsetting av lutzgran på tillatt areal med de vilkårene som er gitt her og i tillatelsen av 02.10.2015, ikke medfører uheldige følger for naturmangfoldet.

Vi viser til klage fra Naturvernforbundet, SABIMA og WWF av 27.10.2015 på Fylkesmannen i Nord-Trøndelags vedtak av 02.10.2015. Klagesaken ble oversendt til Miljødirektoratet fra Fylkesmannen i brev av 18.01.2016.

Sakens bakgrunn

Lars Kirkeby-Garstad søkte 30.06.2015 om tillatelse til utsetting av 8500 planter av sitka-/lutzgran (*Picea sitchensis*/*Picea lutzi*) til skogproduksjon på samlet 48 dekar skogsmark fordelt på 9 felt (A - I) på gnr./bnr. 37/1 i Vikna kommune. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag ga i vedtak av 02.10.2015 Lars Kirkeby-Garstad avslag på søknad av 30.06.2015 om utsetting av sitkagran (*Picea sitchensis*).

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag ga i samme vedtak tillatelse til utsetting av 8500 planter av lutzgran (*Picea lutzi*) til skogproduksjon på samlet 48 dekar skogsmark på felt C, D, E, F, G og H, jf. forskrift 25. mai 2012 nr. 460 om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål §§ 5 og 7.

Vedtaket ble påklagd av Naturvernforbundet, SABIMA og WWF (klagere) den 27.10.2015. Fylkesmannen opprettholdt sitt vedtak, og oversendte klagesaken til endelig avgjørelse hos Miljødirektoratet.

Klageres anførsler

Følgende grunnlag for klage anføres:

- Kunnskapen om lutzgran ansees som ufullstendig ettersom lutzgran er en hybrid mellom sitka- og kvitgran, det er funnet 16-92 % sitkagener i lutzgran.
- Lutzgran kan ha spredningsevne som sitkagran, kunnskapen om lutzgran er mangelfull.
- Vikna beskrives av fylkesmannen som et kjerneområde for kystlynghei i fylket.
- Kunnskapen om kystlynghei i området er for dårlig, men er under forbedring.
- Inntil kunnskapen om kystlynghei er komplett bør søknaden avslås.

Fylkesmannens vurderinger

Fylkesmannen har i sitt vedtak av 02.10.2015 vurdert søknaden ut fra prinsippene i §§ 8-12 i naturmangfoldloven. Lutzgran er vurdert å tilhøre kategorien "lav risiko" av Artsdatabanken. I forhold til spredningsfare legger fylkesmannen vekt på at det er relativt store arealer av sitka- og

lutzgran på eiendommen.

Omsøkte områder som ligger åpent til og isolert fra hovedmengden ble avslått. Utsettingsområdene består av skogsmark (tidligere plantefelt), dels med sitka- og lutzgran. I områdene rundt er det registrert følgende naturverdier:

- Vannahagan, åpen lavvokst kystsfuruskog med rik epifytt vegetasjon, 400 - 500 meter, klassifisert som lokalt viktig.
- Skitvatnet med tjern vest for dette, fisketomme vatn og dammer, 400 - 600 meter, klassifisert som viktig og lokalt viktig.
- Rossøya, kystlynghei, klassifisert som lokalt viktig, 1,5 km.
- Svinøya, kystlynghei, klassifisert som utvalgt naturtype og viktig, 2-2,5 km

Det framholdes at kystlynghei ble observert under befarings i områdene rundt utsettingsområdene, men ikke verdivurdert.

Med tanke på faren for skade på naturmangfoldet (kystlynghei) tillegges ikke fylkesmannen føre-var prinsippet så stor vekt at utsetting av lutzgran på tillatte felter ikke tillates. Fylkesmannen konkluderer med at det ikke framkommer nye opplysninger i klagen som tilsier at vedtaket skal endres.

Lovgrunnlaget

Formålet med forskrift 25. mai 2012 nr. 460 om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål (forskriften) er å hindre at utsetting av utenlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfoldet, jf. § 1. I henhold til § 5 kreves det tillatelse til utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål. Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til utsetting, skal eventuelle uheldige følger for naturmangfoldet vektlegges, jf. § 7 første ledd. Prinsippene i naturmangfoldloven (nml.) §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer for vurderingen, jf. nml. § 7. Andre viktige samfunnsinteresser skal også trekkes inn i vurderingen, jf. nml. § 14.

Kunnskap om lutzgran

Lutzgran er en frøformerende hybrid mellom sitkagran (*Picea sitchensis*) og kvitgran (*P. glauca*). I Artsdatabankens risikovurdering fra 2012 er den kategorisert til lav økologisk risiko (LO). For øvrig er treslagene sitkagran og kvitgran vurdert til henholdsvis svært høy og høy økologisk risiko. Fra Artsdatabankens faktaark fremgår det at lutzgran er skyggetålende og godt tilpasset kystklimaet i Norge. Den deler mange økologiske karakteristika med sitkagran, men har større evne til å tåle kalde vintre. Lutzgran krysser seg med sitkagran. Det er rapporter om spredning av lutzgran fra plantede bestander i Nordland og Troms.

Etter at Artsdatabankens risikovurdering kom i 2012, har vi fått mer kunnskap om spredning og effekter av lutz- og sitkagran. NINA-rapport 1231 (2016) viser at lutzgran sprer seg utenfor plantefelt og etablerer seg i en rekke ulike naturtyper i Nordland. I tillegg har Norsk Botanisk Forening i Nordland i 2015 påvist betydelig spredning av lutzgran i flere ulike naturtyper (Anon 2015 og Østerkløft 2015; vårt Saksnr 2015/1514).

Miljødirektoratets vurdering

Det er ikke kartlagt viktige naturtyper eller rødlistede arter i utsettingsområdene. Kystlynghei kan finnes nær tillatte utplantingsområder som påpekt i fylkesmannens notering fra befarings 26.08.2015. NIBIO har gjennomført noe kartlegging i denne delen av Vikna i 2016. I et foreløpig resultat av kartleggingen oversendt fra fylkesmannen 05.05.2017, er tre til fire områder med dokumentert kystlynghei avmerket. Øvrige arealer som kan ha kystlynghei, er ikke kartlagt i denne omgang. Tre av de kartlagte områdene med kystlynghei ligger nær feltene merket som A og B i søknad. Fylkesmannens ga ikke tillatelse til planting av lutzgran på disse i vedtak av 02.10.2015. Felt A og I ble ikke godkjent fordi de ikke var avvirket enda. Ett område med kartlagt kystlynghei ligger ca. 1,1 km fra feltene F/G/H og ca. 900 meter fra felt I. Områdene som fylkesmannen har gitt utsettingstillatelse på, ligger nær plantefelt av sitkagran og norsk gran. Det ble ikke observert spredning av sitkagran til kystlynghei under befaringsen.

Kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å fatte vedtak i saken, jf. nml § 8. Vi finner ikke at de samlede virkningene er så store at samlet belastning blir for stor på nærliggende naturverdier, eller at føre-var prinsippet bør tillegges stor vekt, jf. nml §§ 9 og 10. I henhold til nml. § 14 skal også andre samfunnshensyn vektlegges og det framholdes at lutzgran produserer mer enn norsk gran, særlig i kyststrøk. Fylkesmannen har gjennom å avgrense utsetting til feltene C, D, E, F, G og H, slik de er beskrevet i kartskisse, gjort en avveining av disse hensynene opp mot miljøhensyn. Miljødirektoratet støtter disse vurderingene og legger til grunn at sannsynligheten for uheldige konsekvenser kan reduseres ved avbøtende tiltak. I tillegg til vilkårene fylkesmannen har satt, setter vi vilkår knyttet til overvåking av, og tiltak mot uønsket spredning.

Vedtak

Miljødirektoratet stadfester Fylkesmannen i Nord-Trøndelags vedtak av 02.10.2015, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd. Lars Kirkeby-Garstad gis tillatelse til utsetting av inntil 8500 planter lutzgran (*Picea lutzi*) til skogproduksjon på gnr./bnr. (37/1) i Vikna kommune, jf. forskrift 25. mai 2012 nr. 460 om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål §§ 5 og 7. Det er søkers ansvar å redusere antall planter som plantes ut i henhold til reduksjon i areal som følge av manglende tillatelse til planting i feltene A, B og I. Tillatelsen gjelder på i feltene C, D, E, F, G og H, iht. kartskisse vedlagt søknaden.

De vilkår som er satt av fylkesmannen i vedtak av 02.10.2016 videreføres i tillegg til følgende vilkår:

- Første konglesetting skal registreres og plantefeltene skal overvåkes årlig med tanke på dette senest f.o.m. 20 år etter planting.
- Områdene innenfor 200 meter fra plantefeltene sjekkes med tanke på spredning av sitka-/lutzgran hvert fjerde år fra og med første konglesetting, eventuelle frøplanter fjernes.
- Dersom det oppdages frøplanter av sitka/lutz innenfor en radius av 200 meter fra plantefeltene skal området innenfor 1 km sjekkes på samme måte hvert tiende år.

Miljødirektoratets vedtak er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Yngve Svarte
avdelingsdirektør

Bjarte Rambjør Heide
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

LARS KIRKEBY-GARSTAD	Garstadveien 156	7900	RØRVIK
Vikna kommune	Postboks 133 Sentrum	7901	Rørvik
Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59 Sentrum	4001	Stavanger
Fylkesmannen i Hordaland	Postboks 7310	5020	Bergen
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Njøsavegen 2	6863	Leikanger
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	Molde
Fylkesmannen i Telemark	Postboks 2603	3702	SKIEN
Fylkesmannen i Vestfold	Postboks 2076	3103	Tønsberg
Fylkesmannen i Buskerud	Postboks 1604	3007	Drammen
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Postboks 8111 Dep	0032	OSLO
Fylkesmannen i Østfold	Postboks 325	1502	Moss
Fylkesmannen i Hedmark	Postboks 4034	2306	Hamar
Fylkesmannen i Oppland	Postboks 987	2626	Lillehammer
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710 Sluppen	7468	Trondheim
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag / Noerhte-Trööndelagen fylhkenålma	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø
Fylkesmannen i Troms / Romssa Fylkkamánni	Postboks 6105	9291	Tromsø
Fylkesmannen i Finnmark / Finnmarkku Fylkkamánni	Statens hus	9815	Vadsø